

ספר

שפע חיים

דרוש ומאמר

ברית שלש עשרה

מאת כבוד קדושת אדומו"ר הגה"ק מרן

יקותיאל יהודה הלברשטאם

שליט"א [זצוקללה"ה]

אבדק"ק צאנז

אשר בשר צדק בקהל רב

ביום י"ג מדות

הוצאה שלישיית

שנת תש"ו לפ"ק

ברוקלין נוא יארק

ספר
שפע חיים

- א -

קול קורא שיצא לאור על ידי הבית
דין צדק דקהילתינו קלויזנבורג, וכבוד
קדושת מרן אדמו"ר מקלויזנבורג
שליט"א [וצוקללה"ה] חתם גם כן על
הקול קורא הזאת (ומעוניין מאוד שכפי
הנראה הרי היא החתימה היחידה
שחותם עצמו בחתימה "יקותיאל
יהודה מרודניק".

וזה לשון הקול קורא:

ב"ה

קהל יסודי התורה שה"פ קלויזענבורג
 בהוראת הבד"צ לאפרושי מאיסורא
 באנו לפרסם לרבים המכתבים
 שנדפסו בחוברת שנשלח לידינו
 אודות מצב הניקור באמריקע:
 וויליאמסבורג, בארא פארק, מאנסי,
 ועוד. ואזהרה מביד"צ דקהילתנו
 שלא לאכול בשר עד שיסודרו
 הדברים בכל.

ב"ה

**ביד"צ דקהל יסודי התורה
 שה"פ קלויזענבורג**

למנהלי הקהלה הע"י,

כדי להסיר מכשול הננו בבקשה לפרסם
 לאנשי קהלתנו המכתבים הנוגעים לענין

שפע חיים

נכדיהם יצאו לתרבות רעה, ובסופו של דבר נפל הכל בידי גויים והבתי כנסיות נתהפכו לבתי תיפלתם רח"ל.

וזה גם כן הסיבה שנתמעטה תורה בדורנו, כי זאת לפנים בישראל היו בני הישיבות ותלמידי חכמים מסתפקים במיעוט אכילה, עיניהם היו נשואות לבעה"ב שיקבלו אותם לאכילת "טעג" ושמחו על פרוסת לחם ומקור צר לנוח, וסיפר לי מו"ר מוה"ר איציקל זצ"ל מקליינווארדיין שבימי בחרותו ישן פעם משך זמן שלם בתוך מדרון של מי גשמים אשר בצידי הרחוב, וכך נתעלו להיות גדולי ישראל שכל הארץ האירה מכבודם, ומעת שהתחילו לסדר בישיבות מטבח ופנימי' הגם שכוונתם לטובה כדי שיוכלו ללמוד בהרחבת הדעת, מ"מ התלמידים משתמשים בזה לרעה להתענג בתענוגים ותפנוקי מעדנים, וממילא השמן לב העם הזה, וכמבואר בתוס' (כתובות שם) דאמרינן במדרש עד שאדם מתפלל שיכנס תורה לתוך גופו יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך גופו, ומכל שכן אם מתפטמים שם ח"ו בדברים של איסור וכגון חלב שחלבו עכו"ם - שזקה"ק מצאנו זי"ע אמר דמלבד הטעם משום שמא יערב בו חלב טמא, יש טעם נוסף בזה אשר קיבל איש מפי איש עד משה רבינו ע"ה - או בשר שכשרותו מפוקפק, שעל כן מוחם

ניקור חלב החמור ולהזהיר שלא יבואו
למכשול ח"ו עד שיסודרו הענינים בכל.
וע"ז באנו על החתום ד' עשי"ת תשמ"ג לפ"ק

אהרן יודע ווילנער -

אהרן ווידער

אפרים פישל הערשקאוויץ

*

לחומרת הדבר שרח"ל גורם לטמטום
הלב ומקור לכל פירצות הדור רח"ל
הוא מאכלות אסורות, חתמתי גם אני
שמי להמנות על העומדים על המשמר
בדרך אבוה"ק זי"ע ועכ"י.

מקום החתימה

יקותיאל יהודה מרודניק

(כ"ק אדמו"ר [שליט"א] מצאנז-קלויזענבורג)

*

- ב -

והנה אנו אומרים ביום הכיפורים ונסלח לכל עדת בני ישראל ולגר הגר בתוכם כי לכל העם בשגגה. ונקח לדוגמא מה שכתבו הגאונים הצדיקים האמיתיים מדור הקודם שהלכו בעקבות רבותינו הק' מדור דורים, שקיימו התורה"ק מא' ועד ת', וכמו שכתב בתורה בפרשת נשיא שהנשיא יחטא, ונכשל בחלב שהוא איסור כרת או באיסור עבודה זרה, שמתוודה ומביא קרבן, וכך עשו הצדיקים בכל הדורות, ועיין עוד בהקדמה.

והנה בספר "שפע חיים" ח"ב (קובץ דברי תורה בהלכה ודרוש, אגדה וחסידות, מאת כ"ק אדמו"ר מרן יקותיאל יהודה הלברשטאם שליט"א [זצ"ל] אבדק"ק צאנו, אשר בשר צדק בקהל רב בירח האיתנים, ויצא לאור בשנת תשמ"ג לפ"ק), כתב זל"ק, מה שאמר ביום שלש עשרה מדות (דרשה קודם קריאת סדר הקרבנות):

בפסוק ויקרא אל משה וידבר ה' אליו וגו' אדם כי יקריב מכם קרבן לה' וגו' ובפרש"י אדם למה נאמר וכו' עיי"ש - הנה מתקרב ובא

יום הקדוש, וממצות היום לענות את נפשותינו, ועל ערב יום הכיפורים בא לנו בקבלה מדברי חז"ל להרבות באכילה, שכל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי (ברכות ח' ע"ב), וצל"ב הענין בזה.

מבואר בספרים הקדושים שעיקר גדר הקדושה היא לקדש עצמו במאכל ומשתה, לא מיבעיא להיזהר ממאכלי איסור ח"ו, אלא אף במאכל של היתר יקדש עצמו במותר לו, כי כבר אמרו (ברכות ל"ב ע"א) אין ארי נוהם מתוך קופה של תבן אלא מתוך קופה של בשר וכו', מלי כריסיה זני בישי וכו' עיי"ש, וכן מנו אכילה יתירה בין שבעה דרכים שבדקין בהם את הזב (זבין פ"ב), ואיתא מהאריה"ק לפרש מאחז"ל (שבת ק"מ ע"ב) היכא דעייל ירקא ליעול בשרא וכוורי, שכפי שהמאכל עדין וטעמו מתוק יותר גם הניצוצות הקדושים אשר בו הם יותר נעלים ויותר קל לתקנם (וכעין הידוע ג"כ מכתבי האריז"ל שחורבה ומדבר מקום ציה ושממה היא משכן הקליפות כוחות הטומאה ומזיקין רח"ל), ולזה בירקא שהוא מאכל בהמה הניצוצות גרועים ביותר וקשה לתקנם אתד"ק. ואמנם נאים הדברים למי שאמרם האריה"ק ודומיו, צדיקים שכל מעשיהם לשם שמים, וכמו שנפסק בשו"ע

או"ח סי' רל"א לקיים מה שנאמר בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך, הם היו יכולים לאכול בשר יום יום מבלי שום נטייה גשמיית, וכמו שאמרו (ביצה ט"ז ע"א) אמרו עליו על שמאי הזקן כל ימיו הי' אוכל לכבוד שבת, מצא בהמה נאה אומר זו לשבת מצא אחרת נאה הימנה מניח את השני' ואוכל את הראשונה. זקה"ק מצאנו זי"ע אמר פעם לכ"ק אאמו"ר זי"ע שזה לו ארבעים שנה שלא טעם טעם מאכל, וגם מכ"ק אאמו"ר שמעתי על עצמו שאינו טועם טעם מאכל, ואצל זקה"ק בעל ישמח משה זי"ע קרה הרבה פעמים אחרי שסיים סעודתו ששאל למה לא מגישים אוכל, וכשאמרו לו שכבר אכל אמר אם כן תנו מים אחרונים, וכמה פעמים מיד אחר שנטל ידיו לאכילה ביקש מים אחרונים עד שאמרו לו שטרם התחיל לאכול, והם מדריגות גדולות שזכו לכך בגודל עבודתם, אבל אנשים פשוטים שעדיין טועמים עריבות במאכלים, אדרבה עליהם ליזהר מתפנוקי מעדנים, פן ייפגמו עי"ז לבא לידי אסונות בלילה ח"ו ושאר זני בישין מחמת התגברות התאוות.

והרהרתי כמה פעמים לפרש בקריאת שמע את מאמר הכתוב ואספת דגנך ותירושך ויצהרך ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת, השמרו לכם פן יפתה לבבכם וגו',

שפע חיים

שהמשך המקראות צ"ב. ויבואר, דהנה איתא
 על האריה"ק עצמו שפעם אכל עשב דכתיב
 ואכלת את עשב השדה, ויש בזה בחינות
 ומדריגות רבות, וכנראה שרצה אז להעלות
 אלו הניצוצות שנתגשמו מאד והם עניינים
 גבוהים ונשגבים, וע"פ פשטות יש ללמוד מזה
 מוסר השכל לאנשים פשוטים למעט באכילת
 משמנים ומעדנים. וע"ז בא ג"כ אזהרת הכתוב,
 ואספ"ת דגנ"ך ותירש"ך ויצהר"ך בארץ אשר
 לא תחסר כל בה, ומכל מקום אתה תמשוך ירך
 מזה וכמו רבי שלמרות רוב עשרו לא נהנה
 אפילו באצבע קטנה (כתובות ק"ד ע"א), אלא
 ונתתי עש"ב בשד"ך לבהמת"ך ומזה ואכל"ת
 ושבע"ת שעיקר מגמתך לאכול כדי שביעה כדי
 שתהא הדעת מיושבת, ומפרש ואזיל בטעם
 האזהרה השמר"ו לכ"ם פ"ן יפת"ה לבבכ"ם על
 ידי אכילה יתירה, וסרת"ם ועבדת"ם אלהי"ם
 אחרי"ם וכמאמר הכתוב (דברים לא, כ) ואכל
 ושבע ודשן ופנה אל אלהים אחרים ועבדום
 ונאצוני והפר את ברית"י ברית קודש, ובגין דא
 חייב אדם להתקדש באכילתו, וכמו שאמרן
 (גיטין ע' ע"א) סעודה שהנאתך הימנה משוך
 ירך הימנה, בשעה שלפניו שולחן מלא מיני
 מעדנים יעמוד בנפשו ולא יהנה אלא כדי
 מחייתו, וכן ראינו אצל צדיקים שהביאו
 לפניהם צלחת מלאה והם לא טעמו אלא מעט

על קצה הכף, וזה הסיגוף עולה יותר מתענית (עי' מג"א סי' תקע"א סק"א).

כבר עוררתי ודברתי הרבה על אודות כשרות המאכלים, וזה לי כמה שנים שאני מדבר מזה בשארית כוחותי, ובעונותינו הרבים אין דברי נשמעים, ואין אני תולה החסרון בבני ישראל ח"ו אלא שנתקיים בי קשוט עצמך תחלה ואחר כך קשוט אחרים (סנהדרין י"ט ע"א), אבל מה אעשה שמוכרחני לדבר כדי לאפרושי מאיסורא. ידוע מה שכתב החתם סופר שהיצר הרע מתגבר בעיקר על השוחטים וכדומה, ולדעתי זה יסוד סיבת ההתדרדרות וההתבוללות פה באמריקא, כי הבעל דבר הביא לכאן שוחטים אנשים קלים וריקים ולא היו אז כאן רבנים שישגיחו ויפקחו על זה, והלכות שחיטה הרי הם דברים התלויים בכשערה, בשהיה כלשהי או דרסה או פגימה כלשהי בסכין יש נבילה דאורייתא ובפרט בבשר בהמה, והאכילו לעדת הקהל נבילות וטריפות עד שמדינות שלימות ומאות אלפי יהודים יצאו מן הדת ושכחו שיש בורא עולם, ובנו לעצמם בתי תפילות רפורמיים, או ששכחו לגמרי את מקור מחצבתם כי בני ישראל הם, וזאת למרות שבאו לכאן הרבה ת"ח יראים ושלמים והקימו מוסדות בתי מדרש ובתי חולים, אבל בניהם או

שפע חיים

אטום מלהבין ולהשכיל דברי תורה, וכמו שאמרו (יומא ל"ט ע"א) אל תקרי ונטמאתם בם אלא ונטמטם.

גלוי וידוע בשמים שלא הייתי רוצה לדבר מזה בימים הקדושים, וכבר קבלתי על עצמי שלא לדרוש דברי מוסר, אכן הגיעני כעת מחברת שהו"ל על ידי חבורת מעוררים. בה כותבים רבני הדור שביררו בגביית עדות שכאן באמעריקא נזנח מאד מלאכת הניקור, עד כדי כך שמשאירים חתיכות חלב דאורייתא, וצירפו לזה גם מכתב מבית דין של העדה החרדית בירושלים עיה"ק, ואין המדובר מבשר הנמכר אצל כופרים ומשומדים אלא מהנמכר לישראל מהדרין במצוות, וכפי שהזכירו במכתב שזה נמצא בויליאמסבורג, בארא פארק ומונסי. הדבר מבהיל לרעיון ולא יכולתי להבליג על זה, ובפרט כשאני בא עכשיו לקרות סדר הקרבנות שבהם כתוב כמה אזהרות על איסור חלב.

אמנם מזה זמן קראתי בקול על דבר הכשרות כאן, ששינו את הסדר לגמרי ממה שהי' נהוג בכל תפוצות ישראל שכל רב הי' מטפל בעצמו בפיקוח על השחיטה ושאר דברים שיהיו כדת וכדין, כאשר כיהנתי ברבנות

שפע חיים

בקהי"ס בקלויזנבורג הייתי עומד על גבי השוחטים מזמן לזמן לבדוק את החלפים ואופן השחיטה, גם בגרמניה לא השגחתי על הקור המקפיא והלכתי תמיד לבית השחיטה להשגיח בעינא פקיחא, וכשהגעתי למחנה הי' שם רק דוד אחד עבור בישול בשר כשר והשאר היו כולם טריפה, ובעזהשי"ת במשך שנה אחת התחילו כולם לאכול בשר כשר.

מלפנים הלכה עקרת הבית לקנות עוף והביאתו לאיזה שוחט שבחרה בו שהי' מפורסם לירא שמים, ואחר כך הכשירה זאת בעצמה במליחה כדת וכדין (אשר כהיום נשתכחה לגמרי תורה זו, וכבר עוררנו בזה והו"ל קונטרס על זה בשפה המדוברת ללמוד בבתי חינוך לבנות), והבעל הי' משגיח על שאלות המתעוררות להביאם לפני הרב דמתא, או שהיו בוחרים בקצב שהכירו אותו כאיש נאמן ירא וחרד, ובזמנינו קמו יחידים ועשו לעצמם מונופול על השחיטה ולא נותנים לאחרים להיכנס ולראות, וכבר נשמעו כמה וכמה פקפוקים על השחיטה ובדיקה. וכבר כתב זקה"ק בעל דברי חיים (בשו"ת ח"ב או"ח סי' י"ז) בימיו, וזל"ק, כי כל היום בעזה"ר מוטרדים בעסקים שונים וכו' וגם השתי' לא כדת וכו' עין שם בדבריו הקדושים, ומה נעני אנן אבתריה.

שפע חיים

אכן לא האמנתי שהדברים יגיעו עד כדי כך להכשיל שלומי אמוני בני ישראל באיסור כרת רח"ל של חלב דאורייתא, ואין שואל ואין דורש, אוי לנו שכך עלתה בימינו היש מכאוב כמכאובינו. ואין כוונתי ח"ו לקטרג על בני ישראל, כי גלוי וידוע שישראל קדושים הם מהדרים במצוות ומשלמים ביוקר עבור מאכלות כשרות, אבל רימו אותם ונתנו להם בשר טריפה וחלב בתור "כשר למהדרין מן המהדרין", וכאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה, והשי"ת ירחם על דור אומלל חלוש וחולה כזה, אשר נתנני בידי לא אוכל קום, כי אין היחיד יכול לפעול כלום במצב שכזו, ואין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים.

שמעתי שכבר עוררו בנדרון זה שלש שנים אבל דבריהם נפלו על אזנים אטומות, וגם עמדו נגדם להכחיש את דבריהם במשאות שוא ומדוחים, וזה לא פלא כיון שנתפטמו במאכלות אסורות נטמטם הלב והדעת עד שאין נרתעים אף מאיסור חמור כזה, ואי אפשר להסביר ולפקוח עיניהם בזה כיון שרואים כל דבר בצורה הפוכה, והרי הדבר דומה למי שמנסה להסביר גנות שתיית היין לשכור המתגולל באשפתות.

וכבר אמרתי את אשר בלבבי, כי לדאבונינו
 עלה הכורת צר המשמיד על דורנו, ורוב אנשי
 הדור נלקחו למחנות עבודה ונאלצו שם
 להחזיק את חיותם במאכלות אסורות, הגם
 שההיתר הי' ברור בזה ואולי אף מצוה הי'
 לאכול משום ונשמרתם מאד לנפשותיכם, מכל
 מקום מטבע המאכלים לטמטם את הלב,
 והארכתי מזה בתשובה ממ"ש שגם עכו"ם
 שאוכל מאכלים שאסרה תורה לישראל לבו
 מתטמטם בזה אף שאינו מצווה, וצריכים לעיין
 הרבה איך לנקות את המוח והמחשבות מן
 הטמטום שנגרם על ידי האכילה באונס. ואחר
 כך באו לכאן אודים מוצלים מאש ונשטפו
 ברדיפת הבצע כסף ששרר פה, וטמטום המוח
 גרם להם שלא ידעו להבחין למי החותמת ולמי
 הפתילים, בין דרך אמת לדרך שקר, בין היתר
 לאיסור ובין מצוה לעבירה, ולא היה מי שיורם
 דרך אמת ולטהר הנשמות והמוחות, וממילא
 תעו אחר אינשי דלא מעלי ונתפטמו שוב
 במאכלות אסורות, והרבה שמצאו את קיניהם
 באוניברסטאות, וכך הי' עבירה גוררת עבירה
 והמצב הלוך וחסור תמיד.

ועל זה אנו מתוודים סלח לנו אבינו כי ברוב
 אולתינו שגינו, כלומר שכל מה ששגינו הי'
 מחמת טפשות ואולת דעתינו שנגרם לנו ע"י
 אכילת איסור באונס, וכיון שכן תסלח לכל

שפע חיים

עדת ישראל כי לכל העם בשגגה, כי איך יכולים להשיג קדושת שבת ויו"ט ושאר דברים שבקדושה בשעה שהמוח והלב מטומטמים ואטומים מלהבין.

מצינו שעבירה הראשונה שנעשתה בעולם על ידי אדם הראשון, הי' בדבר מאכל, ועל ידי זה החטא גרם מיתה לו ולזרעו אחריו, ולפי מה שכתוב באור החיים הקדוש (פרשת בראשית) הי' שוגג בזה עיי"ש, ואף על פי כן הפגם וטמטום ממאכל איסור מתהווה אף על ידי אכילה בשוגג וכנ"ל, ולהמבואר בספה"ק נפגם הדעת בחטא אדה"ר וגרם פגם עד סוף כל הדורות. זקה"ק מצאנו זי"ע נענה פעם בשאלה לאחד היושבים שבא לפניו בשעה מאוחרת בלילה לבקש את מנת לחם, כי זה יום שלם לא בא טעם אוכל בפיהם "האם אתם כבר מוכנים לאכול, אדם הראשון לפי המבואר בספה"ק הי' צריך לאכול מפרי עץ הדעת אלא שהקדים מעט, ואתם כבר מוכנים". ויש לראות מזה שאכילת איסור היא יסוד ושורש לכל החטאים. אברכים ובחורים צעירים ונכשלים במקרי לילה רח"ל רצים למקוה ואומרים תהלים ותמהים בעצמם על מה זה הגיע אליהם, ואינם יודעים שנכשלו במאכל אסור וזה גרם להם להימסר ברשתו של יצר הרע, כי בדבר הזה מצא לו מקום לפרוש מכמרות רשתו

שפע חיים

גם בישיבות חסידיות, ואשר עליהם עיקר התגברותו של היצר, כי לא ירויח כלום אם איזה משומד יעשן סיגרי' בשבת וכדומה, אבל על יהודים שומרי תורה ומצוות הוא מתגבר להכשילם במאכלות אסורות ובכך ילכדם במצודתו.

איתא בירושלמי (הובא בתוס' חגיגה דף ט"ו ע"א ד"ה שובו) שאלישע בן אבוי' יצא לתרבות רעה מחמת דכשהיתה אמו מעוברת ממנו עברה לפני עבודה זרה והריחה מאותו המין ואכלה וכו' עיי"ש (וברמ"א יו"ד סי' פ"א ס"ז מזה שלא תאכל המינקת אפי' ישראלית דברים אסורים, ובט"ז וש"ך דהיינו אפילו במקום היתר פיקוח נפש, עיין שם), והלא מי שלב אבן לו יתפוצץ לשמע דברים הללו, שאלישע בן אבוי' שהי' תנא ומרבותיו של ר' מאיר יצא לתרבות רעה לומר לית דין ולית דיין, מטעימה אחת של איסור שטעמה אמו בהיותו במעי', ועל אחת כמה וכמה כשהאדם עצמו מתפטם במאכלי איסור שזה גורם לטמטם לבו ומוחו בדיעות כוזבות, ולא יפלא מה ששומעים כהיום דברי כפירה ומינות אשר ראוי לקרוע בשמועת דברים כאילו, ואי אפשר להוכיח לו זאת על פניו כי טח לבו ע"י מאכלות אסורות.

בבואי עכשיו לקרות פרשת הקרבנות אשר בהם כתוב כמה אזהרות באיסור חלב, מוצא אני חובה לעצמי לגלות ולפרסם את אשר ישבתי היום עם הרבנים הגאונים חברי הביד"צ שליט"א לדון על דבר המכשילה הזאת שנתגלה כעת, ואחרי דרישה וחקירה החלטנו להביא לידיעת קהל אנ"ש את כל המתרחש בענין למען יידעו את אשר לפניהם, והירא את דבר ה' יפרוש מאכילת בשר, שכן קיימא לן (יורה דעה סימן ס"א סעיף כ"א) בטבח שדרכו לנקר בשר אם נמצא אחריו חלב אם הוא כשעורה מעבירין אותו, ועל הכלים צריך לשאול שאלת חכם כי יש לדון בזה מכמה צדדים.

ובקשתי בזה, אנא חוסו על נפשותיכם ועל נפש בניכם ובנותיכם כל זמן שאתם עדיין מאמינים בהשי"ת, אף אחד לא רוצה לראות ח"ו בניו ובנותיו נשואים לעם אחר, וכדבר שהי' בהרבה ערים וקהלות כאן שיצאו והמירו דתם ויתערבו בגויים. וכל זמן שלא פורשים במשנה זהירות ממאכלי איסור לשוא כל העמל בחינוך הילדים, כיון שאזניהם אטומות מלשמוע דברי מוסר, והאב עצמו גורם להם זאת בהאכילו אותם דברים האסורים, והרי זה דומה לאדם

שהושיב את בנו על פתח של זונות שמה
יעשה הבן שלא יחטא (ברכות ל"ב ע"א).

ועל כן בבוא יום הקדוש יום תשובה סליחה
וכפרה, מתבונן האדם על התנהגותו בכל ימות
השנה איך שנכשל תמיד בעבירות וחטאים,
ומגיע לידי מסקנא ששורש הכל היא האכילה
אשר לא כדת, הן במאכלות אסורות והן שלא
אכל בקדושה וטהרה כדבעי למהוי, וצדיקים
בדבר שחוטאים בו מתרצים (עיין שמו"ר פרשה
כ"ג), לזה נצטוינו למנוע מאכילה ושתי' ביום
הכפורים הזה, ולא יערב אוכל לפיו של אדם
מישראל בהתבוננו על הצרות שנגרמו לו ע"י
האכילה.

אך הרי אמרו חז"ל (יומא פ"ו ע"ב) היכי דמי
בעל תשובה אמר רב יהודה כגון שבאת לידו
דבר עבירה פעם ראשונה ושני' וניצל הימנה
מחוי רב יהודה באותה אשה באותו פרק
באותו מקום, לפיכך נצטוינו להרבות באכילה
ושתי' בערב יום הכיפורים, שאז כל אחד אוכל
בקדושה ובהתבוננות תשובה מפחד יום הדין.

וסח לי זקן אחד מחסידיו של כ"ק אמו"ר
זי"ע שישב פעם ליד שולחנו הטהור בערב יום
הכיפורים, ובשעה שהגישו לפניו המרק פרץ
בבכי רב עד כי הצלחת נתמלאה על גדותי'
מרוב הדמעות שזלגו לתוכה, וכן אכל כ"ק

שפע חיים

אאמו"ר את המרק מעורב בדמעות עיניו. אמנם אף מי שלא הגיע למדריגה זו, מ"מ אינו אוכל ביום זה לשם תאוה כי אם לקיים מצות השי"ת, ובכך מתקן וחוזר בתשובה על האכילות של כל השנה. וכמו כן ביום צום הכפורים כשהאדם פורש מאכילה ממילא בא לכל אחד הרהור תשובה, וזה שאמר הכתוב (ויקרא טז, ל) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה', בשעה שאתם עומדים לפני ה' כמלאכים בלא אכילה ושתי', אז ממילא תטהרו, כי האכילה היא סיבת כל החטאים.

זכורני מימי ילדותי מה שסיפרו על אודות עיר ואם בישראל שנתגלה בה שכמה קצבים מכרו בשר אשר לא הוכשר כדת, והבית דין גזרו תעניתים על אנשי העיר ושברו כל הכלים, ורעשה כל המדינה מזה. ובעוה"ר הוכשל כוחינו ואי אפשר לגזור תענית, והעיקר לקבל קבלה על העתיד שלא להתפתות עוד מהטומאה וממה שרואים אצל השכנים, וה' הטוב יכפר ונסלח לכל עדת בני ישראל כי לכל העם בשגגה, ויטיל הכל על ראש אומות העולם המצירים לעם ישראל, כי הם האשמים בכך.

ונביא לביאור הכתובים, כי הנה יש לרמוז בענין הקרבנות עדשה"כ (במדבר כח, ב) את

קרבני לחמי לאשי, ובש"ך על התורה שהקרבנות הם לחם ומזון שמיימי שהעליונים נזונים מזה. וי"ל שזהו לתקן את אשר חטא בעבירה ששורשה על ידי מזון ואכילה וכנ"ל, ולפיכך כשבא לשוב עליו להביא קרבן שהוא לחם ומזון לעליונים. וזה שאמר אד"ם כי יקריב קרבן לה', ובפרש"י שרמו לאדם הראשון, עיין שם. ולדרכינו י"ל שהורה הכתוב בזה ענין הקרבן, ורמו לאדם הראשון שחטא באכילת עץ הדעת, וחזינן מזה שהאכילה היא מקור ושורש לכל החטאים, לפיכך אדם כי יחטא יקריב קרבן לה' במחשבות טהורות בלתי לה' לבדו, שתעלה לריח ומזון שמיימי.

ועל כוונה זו נבא עכשיו לקרות פרשיות הקרבנות, וכל אחד יכוין בקריאת פרשת קרבן חטאת שתהא הקריאה עולה במקום קרבן על מה שנכשלנו בלא הודע באיסור חלב, ונבקש מהשי"ת שיקבל קריאתנו לרחמים ולרצון, ומהרה יבנה בית המקדש ושם נביא חטאת שמינה או אשם (או נברר אם החיוב חטאת או אשם, אי הוי איקבע איסורא).

והנה מבואר ברמב"ם (הלכות ממעשה הקרבנות פרק ג' הלכה ט"ו) שקודם הקרבת הקרבן צריך החוטא להתודות ולשוב על אשר חטא, לכן נקבל על עצמינו להזהיר לב"ב

ולחברים לאפרושי מאיסורא, לפרוש מצ"ט
שערי היתר בשביל שער אחד של איסור,
להתרחק מכל שמץ איסור כמו שאדם חושש
לעצמו כשנודע לו על איזה מאכל שעלולה
לגרום מחלה מסוכנת, ועל אחת כמה וכמה
צריך לחוש על חשש דבר איסור שעלול
להכריתו בזה ובבא, ויזהר בנפשו מנדנוד ספק
איסור ולכוין בכל אכילותיו לשם שמים. ועל זה
נאמר יחד בחרטה אמיתית ותשובה להשי"ת
אנא תבא לפניך וכו'. עד כאן לשון קדשו.

* * *

רבינו הקדוש עורר הרבה פעמים בדרשותיו ונקלטו בטעיפס וצעק על גודל המכשולים מה שקורה בשחיטות ובדיקות בזמן הזה, והאיך שמאכילים טריפות לעם ישראל תחת שמות ידועים וכו'.

וביאור איך שבכל דור ודור הצליח מעשה בעל דבר נגד הכשרות והשחיטה שלא תהי' כהוגן, והביא משו"ת דברי חיים יורה דעה סימן ז' ועוד מספרים הקדושים ראה שפע חיים ב"ח.

- ג -

רבינו הקדוש סיפר מעשה נורא מר' מאניש השוחט של זקינו הרב הקדוש רבי ברוך גארליצער, בן הרה"ק בעל דברי חיים זי"ע.

הרבי מספר:

אספר לכם סיפור שנוכחתי אז בעת המאורע בעיר הבירה בערלין וראיתי במו עיני את בעל העובדא:

בעיירה גארליץ היה יהודי בשם ר' מאניש שוחט. הוא היה ירא שמים מרבים, היחידי שקבל "קבלה" לשחיטה מזקני הגה"ק מגארליץ זי"ע. הרב הוסיף: אם זקני נתן למישהו קבלה לשחיטה, שזו היתה הקבלה היחידה, הראשונה והאחרונה, שנתן זקני במשך כל ימי חייו, אתם

כבר יכולים לתאר לעצמכם איך היה נראה השוחט הזה.

ר' מאניש נהיה השוחט הפרטי של הגה"ק מגארליץ זי"ע. כמובן מיד שנודע שזקני אוכל רק משחיטת ר' מאניש ממילא כל חסידי צאנו דקדקו לאכול רק משחיטת ר' מאניש.

בעיר בערלין גרו הרבה מחסידי צאנו שרצו לאכול רק משחיטת ר' מאניש. אבל הדבר עלה להם בקשיים גדולים עד שהבשר הגיע אליהם, ואיך להחזיק זאת שלא יתקלקל, כי לא היו אז אמצעי הקירור להחזיק זאת לזמן ארוך.

לכן טיכסו חסידי צאנו-גארליץ עצה איך להביא את השוחט מגארליץ ר' מאניש לבערלין.

באותו זמן אירע בבערלין, ששוחט אחד, מחמת מצב בריאותו, משך ידו מלשחוט. החסידים ניצלו הזדמנות זו והציעו לבעל בית המטבחים, שיקבל את השוחט המפורסם ר' מאניש מגארליץ, כשוחט בבערלין, כי שמו הטוב הולך בכל המדינות וממילא יוכלו למכור הרבה בשר בכל המקומות.

הבעל-בית נתרצה לזה ומיד שלחו לר' מאניש שיבוא לבערלין. אכן הוא תיכף, בהזדמנות הראשונה בא. עם אם בואו נתוועדו

מיד כולם לסדר הדברים עד הפרט האחרון. עם גמר האסיפה הוביל הבעל-בית את ר' מאניש לבית השחיטה, שיראה בעצמו איך נראה הדבר ומה שיש לו להוסיף בתיקונו וכו'.

בית המטבחים הי' גדול ממדים, שסיפק בשר להרבה מקומות על ידי קרונות רכבת. השוחט ר' מאניש התבונן מהנעשה שמה וראה שתהליך השחיטה הוא יותר מדי מהר, לכן התנה עצמו בפירוש, שאינו יכול לשחוט רק באופן כפי שהוא רגיל בגארליץ, בעל הבית הסכים לזה מיד.

אחר כך עורר השוחט, היות ומטעם הממשלה הנהיגו לנפח הריאות דוקא במנפח ולא בפה, מחמת חשש חולי השוחט, כמובן שבמנפח יכולים לנפח יותר חזק ומהר, ולפעמים זה יכול לגרום שהריאה תתפוצץ, לכן רצה שבדווקא ינפחו הריאות רק בפה. גם לזה הסכים הבעל-בית, הגם שהרופאים הוויטרינארים התנגדו לזה. גם בנדון שכירות השוחט הבטיחו לו שכירות הגונה ביותר, ובאופן זה קיבל ר' מאניש עליו להיות שוחט בבערליץ.

הוסכם שביום שלישי הבא לטובה, בשעה שבע בבוקר יתחיל ר' מאניש לשחוט בשעה טובה ומוצלחת.

שפע חיים

ביום השלישי בשעה המיועדת השוחט איננו. עוברת עוד שעה ועוד שעה ועדיין השוחט איננו. כל בית-המטבחיים, על פועליו, מאות נכרים, עמדו הכן לרגע שהשוחט יתחיל פעולתו, אבל עדיין הוא איננו.

בעל המטבחיים כבר הי' אובד עצות, פה עומד הכל הכן והשוחט איננו, וזה גורם לו הפסד גדול. מיד נסע לבית השוחט לברר מה קרה, האם רק איחר לקום או ח"ו משהו יותר רציני.

בהגיע הבעל-בית לבית השוחט, הוא פונה אליו במרירות: היתכן כזאת! כל המפעל עומד הכן לקראתו ואיך יכולים לעכב מפעל אדיר כזה על מאות פועליו?

השוחט מתנצל לפני הבעל-בית באומרו: בעל-בית יקר, אתם לא יודעים מה קרה? קמתי השכם בבוקר, שהי' מוכן לזמן התחלת השחיטה. אך עם פתיחת עיני אני מרגיש שידי הימנית משותקת לגמרי. אין לי שום הרגשה בה. אין לי שום מושג מה קרה.

בעל המטבחיים לקח מיד את ר' מאניש השוחט לבית החולים הכי גדול באיזור והזעיק המומחים הכי גדולים בשדה זה. גם הזעיק

שפע חיים

מומחים גדולים מקרוב ומרחוק. כסף לא נחשב
אז אצלו לכלום.

הרופאים בדקו את יד השוחט ועשו בדיקות
מיוחדות וקבעו אחר כך שיד השוחט מורעלת
ומתחילה להרקיב; כדי להציל חייו מוכרחים
להוריד את כל היד הימנית, אחרת אין תקווה
לחייו.

השוחט ר' מאניש לא רוצה לשמוע בעצת
הרופאים ועומד בתכיפות על דעתו לא לעשות
שום פעולה. הוא מקווה שבעה"ת זה יתרפא
מאליו.

ככה נשאר השוחט ר' מאניש בבית החולים
במשך שלוש שבועות. במשך כל הזמן ביקרו
אותו אנשי העיר. משראו הרופאים שאין
ביכולתם לעזור להשוחט לכן שלחו אותו
הביתה.

בכל יום ויום ביקרו אותו אנשי העיר שונים.
השוחט היה עצוב מאוד ממה שקרה אתו, אך
הבליג על יגונו ולא סיפר למבקרו מה שבלבו.
הוא קיבל כל אדם בספר פנים יפות. גם ילדי
העיר בקרו אותו ואיחלו לו רפואה שלימה,
וככה עברו כמה שבועות.

ביום שלישי בהיר אחד קם ר' מאניש בבוקר השכם והנה ידו על מכונה כמקדם. כששאלו אותו מבקריו: ר' מאניש מה קרה? הוא מספר:

באמצע הלילה לפני שקמתי אותו יום שלישי להתחיל לשחוט, נתגלה אלי בחלום מורי ורבי ר' ברוך גארליצער ושאלי:

- "מאניש! קבלת עליך להיות שוחט בבערלין?!" עניתני:

- כן, רבי. קבלתי עלי להיות שוחט כאן, אך התניתני עמם כל הפרטים והתקנות באיזה אופן אני אשחוט כאן!"

הצדיק מגארליץ נ"ע שואלו הלאה:

- "היודע אתה, מאניש, שאפילו שיקוימו כל תנאיך ותקנותיך על צד הכי טוב, בכל זאת ימכור בעל המטבחיים קרונות רכבת מלאים בשר שאתה אף פעם לא שחטת?!" הרבי פושט ידו הקדושה אלי ונעלם. אני מתעורר בפעימות לב חזקות מאוד ומרגיש שידי משותקת לגמרי.

ר' מאניש ממשיך ומספר:

"הלילה ראיתי שוב בחלומי את מורי ורבי מגארליץ זי"ע ושואל אותי:

- "מאניש, האם אתה עוד רוצה להיות שוחט בבערלין?!". השבתי:

- "רבי, אני לא רוצה יותר להיות שוחט פה. הרבי יסלח לי, לא ידעתי שאני עושה משגה בהסכמתי זו. פרצתי בבכי מר, שיעורר רחמים עלי בשמי מרומים שידי תשוב לאיתנה הראשון". מורי ורבי פושט ידו הקדושה אלי ואומר:

- "אם כן היה בריא" ונעלם מעיני. מיד התעוררתי וידי כמקדם.

הרב מקלויזנבורג זצ"ל סיים: "רואים אתם בנים יקרים, זה קרה בזמני. בעיני ראיתי השוחט עם היד המשותקת, ואחר כך עם היד הבריאה כמקדם. עוד נמצאים עדים חיים רבים שזוכרים המאורע, מחמת שגרו בשכנות עם ר' מאניש השוחט הנ"ל.

הרבי ממשיך: "אבל איפה לוקחים היום צדיקים כאלו, שאפילו מעולם האמת לא נח ושקט, כי זה היה אחרי רבות בשנים מפטירתו, בכל זאת היה בו הכח לבוא לעולם הזה, להשגיח על השוחט שקיבל ממנו קבלה שלא יהיה גורם חס ושלום שציבור גדול יהודים חרדים יאכלו נבלות וטריפות".

שפע חיים

הרב מסיים: "ירחם עלינו השי"ת וישלח
הגואל צדק במהרה בימינו".

* * *

א. הרבי שליט"א עורר הרבה בענין כשרות הבשר
והתולעים, ועוד, ואפשר לקבל מאות קאסטים מהדרשות.